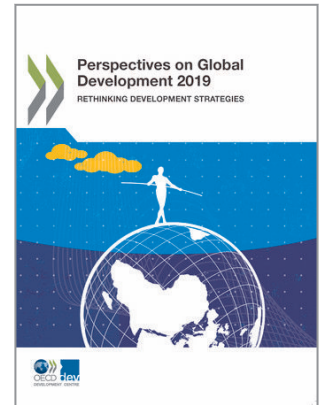

OECD *Multilingual Summaries* Perspectives on Global Development 2019 Rethinking Development Strategies

Summary in Finnish

Read the full book on: [10.1787/persp_glob_dev-2019-en](https://doi.org/10.1787/persp_glob_dev-2019-en)

Globaalin kehityksen näkymät 2019 Kehitysstrategioiden uudelleenarviointi

Suomenkielinen tiivistelmä

"Ajatellaan kehitystä uudella tavalla"

Ajatukset kehityksestä ovat muuttuneet jatkuvasti toisen maailmansodan jälkeen ja erilaiset paradigmat ovat hallinneet yleistä ajattelutapaa ja käytäntöjä eri aikoina. Sodan jälkeisten vuosien teollistumiseen, suunnitteluun ja kasvuun keskittyvä ajatusmalli väistyi 1960-luvulla rakenteellisen muutoksen kaavan tieltä, jota seurasi riippuvaisuusteoria 1970-luvulla. "Washingtonin konsensus" vuosina 1980-1990 antoi etusijan makrotaloudelliselle vakaudelle ja tuki rakenteellista sopeuttamista. 2000-luvulta lähtien päämääräkeskeiseen ajatteluun perustuva lähestymistapa johti vuosituhanen kehitystavoitteiden ja niitä seuranneiden kestävä kehityksen tavoitteiden asettamiseen.

Vaikka kehitykselle ei vielä ole vakiomääritelmää, ollaan pääsemässä yhteisymmärrykseen siitä, että se liittyy todellisiin parannuksiin ihmisten elämänlaadussa ja hyvinvoinnissa. Mutta miten ne voidaan toteuttaa? Voitaisiko aikaisin teollistuneiden maiden kehitykseen johtaneita toimintapolitiikkoja mukauttaa parhaiksi standardeiksi, joita kehittyvien maiden tulisi seurata? Äskeittäin teollistuneiden maiden kuten Kiinan kansantasavallan (jäljempänä Kiina) seuraamat kehityspolut eivät ole kulkeneet yleisten ajatusmallien mukaan. Tämä herättää kysymyksen siitä, minkälaisia strategioita maiden tulisi käyttää päästäkseen korkeammalle ja kestävämmälle hyvinvoinnin tasolle.

Kehitysstrategioiden täytyy sopia uuteen globaaliin toimintaympäristöön

Viimeisten kolmen vuosikymmenen aikana maailmantaloudessa on tapahtunut suuri muutos, johon tässä raportissa viitataan termillä "varallisuuden siirtyminen". 1990-luvulta lähtien nousevat taloudet kuten Kiina ja Intia ovat kasvaneet OECD-maiden keskitasoa nopeammin. Yhdistettynä kyseisten maiden suureen väestöön nämä kasvuerot ovat muotoilleet makrotalouden kokonaiskuvan uudelleen.

Tämä uusi talousmaantieteen kokonaistilanne syntyi kolmessa erillisessä vaiheessa:

- Kiina, Intia ja Neuvostoliitto avautuivat maailmanmarkkinoille 1990-luvulta lähtien.
- Seuraavana ajanjaksona 2001-2008 maailmanlaajuiseen talouskriisiin asti nähtiin köyhien maiden laaja-alaista lähentymistä yhä enemmän Kiina-keskeisen kasvun takia. Nopea kaupungistuminen ja teollistuminen Aasiassa johti perushyödykkeiden hinnan nousuun.
- Viimeisimpänä ajanjaksona 2010-luvulla varallisuuden siirtyminen on hidastunut väliaikaisesti. Tämä on seurausta maailmanlaajuisesta lamasta ja Kiinan muuttumisesta valmistus- ja vientivetoisesta taloudesta palvelu- ja kulutustaloudeksi, mikä johti perushyödykkeiden hinnan romahdukseen.

Varallisuuden siirtymisellä oli syvä vaikutus globaaliin kehitykseen. Se piirsi uudelleen taloussuhteiden kartan kaupan, rahoituksen ja maahanmuuton suhteen. Se edisti globaalia kasvua, nosti miljoonia ihmisiä köyhyydestä ja muutti globaalin hallinnan arkkitehtuuria.

Vuonna 2010 kehittyvien maiden osuus maailman tavara-kaupasta oli 42 %. Etelä-Etelä -tavaravirrat kattoivat puolet tästä kokonaisluvusta. Kiina on ollut keskeisessä asemassa, sillä globaalista talouskriisistä lähtien Kiinan tuonti on toiminut Etelä-Etelä -kaupan veturina.

Nousevista talouksista on tullut merkittäviä kehitysrahoituksen tarjoajia : niiden osuus muusta kuin virallisesta kehitysavusta nousi 6 %:sta 13 %:iin. Kiinan Belt and Road -aloite - laaja kansainvälinen kehitysstrategia, jolla luodaan yhteyksiä nousevien maiden ja Kiinan välillä - syventää edelleen Etelä-Etelä -integraatiota.

Kehitysstrategioissa ei voida olettaa, että talouden kasvu parantaa automaattisesti väestön hyvinvointia

Etelän maiden talouskasvu ei ole ratkaissut kaikkia ongelmia. Absoluuttinen ja suhteellinen köyhyys on noussut tietyissä maissa, tuloerot ovat kasvaneet monilla aloilla ja ympäristö on pilaantunut samaan aikaan teollistumisen ja kaupungistumisen kanssa.

Ei pitäisi olla yllätys, että bruttokansantuotteen kasvu ei ole ratkaissut kaikkia ongelmia. Jopa vuonna 1934 BKT:n ensimmäisenä määritellyt Kuznets oli varoittanut käyttämästä sitä hyvinvoinnin mittarina. BKT:sta tuli silti 10 vuotta myöhemmin Bretton Woodsin konferenssissa valtioiden talouden pääasiallinen mittari ja sitä on pidetty vuosikymmeniä myös yleisemmän kehityksen hyvänä indikaattorina.

Kehityksen kokonaisvaltaisempi tarkastelutapa, jossa huomioidaan hyvinvoinnin eri ulottuvuudet, niiden jakauma väestössä ja niiden kestävyys, antaa monitahoisemman kuvan tilanteesta.

Yleisesti ottaen hyvinvoinnin indikaattorien ja henkeä kohti laskettuun BKT:n välillä on vahva korrelaatio. Suhde hyvinvoinnin ja henkeä kohti lasketun BKT:n välillä on kuitenkin muuttunut ajan kuluessa. Siinä voidaan tunnistaa kaksi aikakautta:

- Vuosina 1820-1870 korkeamman henkeä kohti lasketun BKT:n maissa väestön hyvinvointi ei ollut muita parempi.
- Vuoden 1870 jälkeen korrelaatio BKT/asukas -luvun ja hyvinvoinnin indikaattorien välillä vahvistui seurauksena reaalituloja nostaneen halvemman amerikkalaisen ruoan tuonnista Eurooppaan, demokraattisen hallinnon yleistymisestä, lääketieteellisistä läpimurroista ja sosiaalipoliittisista toimenpiteistä.

Teollistumisen alkuvuosina 1820-1870 BKT:n kasvuaste teollistuneissa maissa oli noin 1 -1,5 % vuodessa. BKT kasvoi, vaikkakin suhteellisen hitaasti, mutta sillä ei ollut juurikaan positiivista vaikutusta väestön hyvinvointiin. Tämä "aikaisen kasvun paradoksi" oli hinta, jonka aikaisen vaiheen teollistajat maksoivat nopeasta kaupungistumisesta ja väestön proletarisoitumisesta.

1950-luvulta lähtien nopeasti kasvavat maat erottuivat aikaisen vaiheen kehittyjistä "kiinnikuromisen" ilmiön tai henkeä kohti lasketun BKT:n lähentymisen ansiosta :

- Etelä-Amerikassa hyvinvoinnin kasvu oli vahvempaa kuin henkeä kohti lasketun BKT:n kasvu.
- Afrikassa hyvinvoinnin parantamisessa on saavutettu suhteellisesti parempia tuloksia kuin BKT:n kasvussa, mutta Afrikan ja muun maailman välillä on edelleen pysyvä ja kasvava kuilu.
- Aasiassa vaikuttava talouskasvu on tuonut mukanaan huomattavaa parannusta hyvinvoinnin tietyissä ulottuvuuksissa (eliniänodote, koulutus), muttei kaikissa.

Kehitysstrategioiden täytyy vastata uusiin trendeihin ja haasteisiin

Talouskasvun päämäärien lisäksi useimmat kansalliset kehitysohjelmat on suunniteltu tähtäämään erityisesti sosiaaliseen osallistavuuteen ja ekologiseen kestävyYTEEN. Kuitenkin vain harvoissa niistä tiedostetaan nykyiset megatrendit, haasteet ja mahdollisuudet.

Tietyt haasteet ovat jo ennestään tuttuja: globaalin kasvun mahdollinen hidastuminen, kaupan protektionismi, eriarvoisuuden lisääntyminen, väestön kasvu ja heikkenevä globaali hallinta.

Lisäksi on ilmaantunut uusia haasteita, joita aikaisiin teollistuneet maat eivät joutuneet kohtaamaan. Niitä ovat esimerkiksi uudet globaalit säännöt, keskinäinen riippuvuus maiden välillä, ennennäkemätön

väestön kasvu, vilkas liikkuvuus, pandemioiden riski ja ilmaston muutos. Niiden joukkoon kuuluu myös uusi teknologia, laajeneva digitalisaatio, automaatio, tekoäly ja bioteknologia.

Kehitysstrategioita 2000-luvulle

Nousevat taloudet ovat lähteneet ja tulevat lähtemään kehityksessä eri poluille kuin aikaisin teollistuneet maat. Varallisuuden siirtymisen jälkeen uudet strategiat sisältävät vahvempaa Etelä-Etelä-yhteistyötä, maahanmuuton ja kehityksen yhdistävää toimintapolitiikkaa sekä uusia tapoja laajentaa sosiaaliturvaa.

Kokemus osoittaa, että kehitysstrategiat ovat hyödyllisiä työvälineitä, joilla voidaan taata sosiaaliset ja ekologiset seikat huomioiva tasapainoinen kasvu. Sen sijaan, että laadittaisiin yksi ja ainoa kehitysmalli kaikille maille, historiasta on opittu, että kehitysstrategiat ovat tehokkaampia, kun ne ovat monialaisia, osallistavia, aluekohtaisia ja monenvälisyyteen perustuvia, ja kun löydetään tarvittavat resurssit ja poliittinen tahto strategioiden toimeenpanon varmistamiseksi.

© OECD

Tämä yhteenveto ei ole virallinen OECD-käännös.

Tämän yhteenvedon kopioiminen on sallittua sillä edellytyksellä, että OECD:n tekijänoikeudet ja alkuperäisen julkaisun nimi mainitaan.

Monikieliset yhteenvedot ovat käännettyjä otteita OECD:n julkaisuista, jotka on julkaistu alun perin englanniksi ja ranskaksi.

Read the complete English version on [OECD iLibrary!](#)

© OECD (2018), *Perspectives on Global Development 2019: Rethinking Development Strategies*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/persp_glob_dev-2019-en